

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 14. szám.

26 Vasárnap, április 5.

Világnézetek harca.

A politikai élet küzdelmei nemcsak nálunk, hanem az egész világon annyira kiéleződtek, hogy az egyes mozgalmak során már nem a pártok, hanem a világnézetek harca dől el. Ma már csak jobb- és baloldali világnézetről beszélünk, amelyet egyes pártok képviselnek s ezen a pártokon keresztül dől el, vajjon egy ország népe a jobboldali haladás útján megy-e előre, vagy pedig a baloldali világnézet bomlasztó törekvései valósulnak-e meg?

Ma már nálunk is világnézeti különbségek választják el a pártokat egymástól. Ezért a választásokon is nem bizonyos kérdések szerint kialakult pártszempontok mellett fognak tömörülni a tömegek, hanem a józan magyarság harca fog megnyilatkozni a radikális, a nemzetközi világnézettel szemben. De éppen ezért soha nem is volt nagyobb szükség arra, hogy a falu társadalmi egységet mutasson azokkal szemben, akik a nemzetköziség, az erkölestelenség fegyverét szegezik szívének. Az ellenség erejét nem szabad lebecsülni. Hiszen tudjuk, hogy titkos erőforrásai vannak, ahonnan mindig támogatást talál. A bolsevik Moszkva pénze árasztotta el az egész világot, hogy ezzel nyerjék meg a tömegeket a fölforgatásnak. A söpredék aranyutakon keresztül készíti elő uralmát, hogy majd később ezt a csillogó utat a becsületesek, a hazafiak, az erkölcsükhöz hűek vére áztassa.

A velünk ellenkező világnézeten állók uralmát alapozná meg az általános titkos választójog is, amelyet a szélső radikálisok követelnek a lehangosabban. Demokratikusabb választójog, mint a miénk, sehol a világon nincs. De a nemzetköziéket többet követelnek, éppen azért, mivel tudják, hogy minden további engedmény az ő osztályuralmukat készítené elő.

Akik látó szemmel figyelik az eseményeket, azok tudják, hogy a világnézetek harcában a pártszempontoknak el kell törpülniök. Ez a megfontolás vezette állásfoglalásukban azokat a kiszegződőket is, akik legutóbb az általános titkos választójog fölött pálcát törtek, legalább is addig, amíg a keresztény nemzeti küzdelem teljes diadalt nem aratott az ellenkező világnézet fölött. Amikor arról van szó, hogy a pártprogram egyik pontját kell szembeállítani olyan törekvésekkel, amelyek az egész ország romlását idéznék elő, amikor kétségtelen, hogy ehhez a programponthoz való ragaszkodás nem a nemzet érdekét, hanem a nemzetköziség érdekeit szolgálja, akkor nemcsak helyénvaló nem volna ehhez a programponthoz ragaszkodni, de egyenesen bünt követ el az, aki a józan megfontolás fölébe helyezi a népszerűség-hajhászást.

Azoknak a kiszegződőknek, akik valóban a szívükön viselik az ország s a falu társadalmának a sorsát, csak elismeréssel adózhatunk. De őket a falu népének támogatnia kell s nem szabad engednie, hogy nép-

Képek a Falu-Szövetség mezőtúri zászlóbontásáról.

Balról: A szövetség ifjúsági csoportjának vezetősége. — Jobbról: A szövetség mezőtúri központi vezetősége.

ámítók, a másik világnézet szószólói félrevezessék s a maguk nemzetellenes harcának fegyverhordozójává tegyék meg. A faluból kell kiindulnia a jobboldali világnézet harcának, abból a faluból, amely egyszer már leküzdötte a bolsevizmus leggyászosabb uralmát. Ha a falu hű marad önmagához, hagyományaihoz és erkölcséhez, ha követni fogja képviselőit, akik ma minden erejükkel törekszenek a szélsőséges elemek uralomra törését megakadályozni, akkor nem kell tartanunk semmitől; a falu, melynek házain büszkén leng a magyar lobogó s templomában imára szólít a harang, le fogja győzni a baloldali világnézetet: a nemzetköziséget és a hitetlenséget.

Becsüljük meg a falu hivatott vezetőit.

Glattfelder Gyula csanádi püspök legutóbb pásztorlevelet adott ki, amelyben súlyos szavakkal ítélte el az úrgyűlést. «Az a nép, amely törvényes vezetőit gyűlöli — mondja a püspök pásztorlevelében — törvénytíró népámítók zsákmánya és rabszolgája lesz». Bizony, nem tagadható, hogy a magyar nép az úrgyűlést rabja lett. De ennek meg is volt a maga mélyreható oka. Mert hát ki törődött hosszú évtizedeken keresztül a magyar néppel? A liberális uralomnak egyetlen törekvése az volt, hogy a falut Balkánra süllyessze, hogy a «paraszt» minél inkább elmaradjon az élettől. A liberálisok csak így tudták biztosítani a maguk uralmát s így tudták tért hódítani az egész közigazdaságban, a politikai és társadalmi életben. Ma már azonban a falunak hivatott vezetői vannak, maga nevelt úgynevezett «urak», akiknek szíve-lelke nem szűnik meg a faluért dolgozni. A nép megérzi, ki áll hozzá közel s ha ma úrgyűléstől beszélhetünk, ez csak azok ellen nyilatkozhatik meg, akik még ma is ádáz haragot éreznek amiatt, hogy a falu népe öntudatra ébredt. De az úrgyűlést nem szól azok ellen, akik tanítani, nevelni igyekeznek a népet, akik kultúrát visznek a faluba, akik a földmives társadalom jogaiért küzdenek. S a falu népe nem is gyűlölheti azt az «urak», aki tehetségével az ő érdekeit kívánja szolgálni. Igaza van Glattfelder püspöknek. Az a nép, amely törvényes vezetőit gyűlöli, a népámítók rabszolgája lesz, mert csak a népámítók érdeke lehet, hogy szembehegyezzék a földmivestársadalmat törvényes vezetőivel. Akik szívükkel-lelkükkel a falu mellett állanak, azokat tisztelni, becsülni kell, igenis vissza kell utasítani azokat az apostoli köntösbe bújó liberális konkolyhintőket, akik még ma is az úrgyűlést szítják a falun.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Alkotmányjogi és gazdasági reformok foglalkoztatják a politikai életet immáron jó ideje, de kétségtelen, hogy azok a törvényjavaslatok, amelyeknek sorsa felett most dönt a nemzetgyűlés, épen olyan alapvető fontossággal bírnak, mint azok a törvények, amelyek a forradalmak lezajlása után rendezték alkotmányos életünket s gazdasági téren a haladás és a megerősödés útjára irányítottak. Ilyen törvények voltak a múltban az 1920. évi I. törvénycikk, amely ma alapja a törvényhozásnak és az ország kormányzásának, s ilyen a földreformtörvény, amelyik viszont az agrár Magyarország új kifejlődésének lehetőségeit nyitotta meg. Ezekhez a törvényekhez járul most

a két alkotmányjogi reformtörvény, nevezetesen a választójogi és a felsőházi törvény, gazdasági téren pedig a mezőgazdasági hitelről szóló törvényjavaslat.

A választójogi a nemzetgyűlés bizottságait élénken foglalkoztatja s néhány héttig még bizonytalanságot foglalkoztatni is fogja. Annyit már most kétségtelen, hogy a szélsőséges elemeknek demagógiáját sikerült a közvéleményben legyőzni és az országot a nyugodt és mérsékelt haladás szellemének megnyerni, amikor is politikai körökben, törvényhatóságokban,

városokban és falukban egyaránt — a nemzetközi szocializmus és a forradalmak kicsiny csoportjától eltérően — a nyílt szavazás mellett foglaltak állást.

A választójogi bizottságban nagy beszédek hangzottak el erről a tárgyról, de döntő befolyást a miniszterelnök két hatalmas felszólalása gyakorolt a kérdésre. Bethlen István gróf megállapította, hogy

az «általános titkos» nem a magyar nép talajából nőtt ki, bécsi maszlag volt csupán,

amely a magyar népleléktől távol áll. Mokesay Zoltán képviselő a bizottságban ki is jelentette, hogy a titkosság csak a becstelenség szabadságát védi. A miniszterelnök viszont reámutatott arra, hogy a szocialisták a mértéktelen jogkiterjesztéssel osztályuralomra törekszenek, aminek jelentőségét és végzetes hatását a kisgazdatársadalom szempontjából — azt hisszük — nem kell külön kiemelni. A kormányzat épen ezért a többségi pártok támogatásával teljes erejével indul a küzdelemben, hogy a polgárokat az alulról jövő izgatás ellen megvédi. Bebizonyított ténynek lehet tekinteni, hogy

a sokat emlegetett általános titkos egyáltalán nem jelenti sem az általánosságot, sem a titkosságot, de legkevésbébb jelenti a választások tisztaságát,

amire pedig minden becsületes és józan politikusnak törekednie kell. Ezekről az igazságokról ma már a nemzetgyűlés túlnyomó többsége meggyőződést szerzett és így bizonyosra vehető, hogy az agrártársadalom segítségével a nemzetköziet és forradalmárokat mindenre elszánt hadával szemben a polgári Magyarország győzelmet arat a választójogi kérdésben.

A mezőgazdasági hiteljavaslatot e héten nyújtotta be a pénzügyminiszter a nemzetgyűlésnek,

utána a Ház és a kisgazdapárt bizottsági vették tárgyalás alá, majd a kisgazdapárt nyílt értekezleten is foglalkozott vele. A mezőgazdasági hitel égetően sürgős kérdésének rendezését jelenti a javaslat törvényerőre emelése, amelyet nyomban követ a kormány intézkedése, hogy a legmegbízhatóbb külföldi pénzügyi körökön Londonban és Párisban jegyeztesse a mezőgazdasági kölcsönt, s megnyissa a szükséges pénzforrásokat a gazdáközönség számára. Természetesen a legnagyobb óvatossággal járnak el, hogy

olyan feltételű kölcsön jöjjön az országba, amely a gazdáközönség teherbírásával arányban áll

és amellyel talpra lehet állítani a válságos esztendő után súlyos helyzetbe került magyar mezőgazdaságot. A mezőgazdasági hiteljavaslat letárgyalása esetleg még e héten megtörténik s

a nemzetgyűlés pöntektől kezdve szünetre megy.

A húsvéti szünet után a választójogi bizottság a részleteiben is letárgyalja a választójogi törvénytervezetet, úgy hogy április végével, vagy május elejével, amikor a Ház ismét összeül, napirendre tűzik az alkotmányjogi reformot. Megnyitató a politikai helyzetre az, hogy a többségi pártok erős és megbontathatlan egységben állnak az agrárkormány mögött s e tekintetben visszautasításra talán minden olyan igyekezet, amely ezt az egységet megingatni akarná. Hogy egyebet ne mondjunk,

csúfos kudarcba fulladt az a mozgalom, amely a kis-] gazdatársadalmat részekre akarta tagozni

és egymás ellen fordítani. Mayer János földmivelésügyi miniszter a kisgazdaképviselők csoportjának vezére, értekezletet tartott a gazdaképviselőkkel, s ezen visszautasított minden olyan kísérletet, amely szélsőséges jelszavak bedobásával a kisagrárokat az alkotmányos élet küzdelmeiben gyengíteni akarta volna.

A takarékosági bizottság e héten is ülést tartott,

s ezúttal az adózás egyszerűsítésének kérdését tárgyalták. Megállapították azokat a módokat, amelyek a községek számára az adó egyszerűbb befizetését lehetővé teszik s a pénzügyminiszter kidolgozza a rendeletet ennek az egyszerűsítésnek a keresztülvitelére.

A politikai események közé tartozik még Perlaky György és Pintér László képviselők körútja választókerületükben, ahol is nagyhatású beszámolóikban nyilatkoztak választóiknak a politikai helyzetről.

+MEZŐGAZDASÁG+

Korai paradicsom termelése.

Irta: Zeri Izsák Gyula.

Alantiakban elmondom, hogyan lehet korai és izletes minőségű paradicsomot termelni.

Az előkészítéshez szükségünk van melegágyra. Az a melegágy, amelyben február hó derekán elvetjük a paradicsommagot, ne legyen túlmeleg. A mag lehetőleg közel az ablakhoz vetendő és vékony földréteggel kell beborítani, utána lenyomkodni. Nem szabad a melegágyat megbolygatni 3—4 napig, vagyis addig, míg a csiralevelek nem mutatkoznak, akkor világosság kell és kevés szellőztetés. A mutatkozó oldalhajtásokat mind eltávolítjuk és csak egy szárra nevelünk, ezzel korai fejlesztésre serjentsük a növényt.

Ha már az első igazi levél kibontakozott, úgy a másik, ugyancsak nem túlmeleg melegágyba négy cm.-re szétültetjük őket jó mélyen, egészen a csiralevelükig (lehetőleg a déli órákban végezzük ezt), ismét zárva kell tartani mindaddig, míg be nem gyökeresednek (kb. 3 nap). Azután rendszeresen szellőztetünk és mérsékeltan öntözünk. Két hét múlva ezt a műveletet meg kell ismételni, de nyolc cm.-re egymástól. Ezzel a többszöri bolygatással elérjük azt, hogy a növény gyökerei erősödnek, de egyúttal a korai virágzást is elősegítjük. Begyökeresedés után jól kell szellőztetni és gyakran öntözni, déli órákban egészen leveghetjük az ablakokat. Április közepére mintegy húsz cm. magasságot ér el a palánta. Most harmadszor ültetjük át kb. tizenöt cm. távolságra.

Célszerű ezt az ültetést trágyás földbe végezni, de a trágya olyan legyen, amely télen jól átfagyott; ennek előnye a melegágyi növény megerősödése és szívóssá válása. Az ilyen növényt virágzása alatt is bátran átültethetjük anélkül, hogy lelakadna.

Harmadik átültetés után nappal egészen levesszük az ablakokat úgy, hogy a nap és levegő akadálytalanul érhesse. A gyümölcsképződést sietteti a szuperfoszfát. Ajánlatos 1 és fél %-os gállicsal permetezni, hogy megelőzzük a peronoszpora fellépését.

Májusban azután, amikor már nem kell félni a fagyoktól, kiültetjük a növényt szabad földbe.

A paradicsom alá közvetlenül nem kell istállótrágya, de ha ezt elkerülni nem tudnánk, úgy összelejtett, porhanyó istállótrágyával behintett területet jó mélyen ássuk alá. Friss trágyát semmi szín alatt nem szabad a növény alá adni, mert ez használni nem használ, de annál többet árt.

Tavasszal azután elkészítjük jó porhanyóra a földet, kijelöljük az ágyakat, az egyes ágyakban a növény és sor-távot 80 cm.-re egymástól, azután bekarózzuk. Május közepén a növényeket a karó keleti oldalán beültetjük gödörbe (15 cm. mély, 30 cm. hosszú) és minthogy a hátulso levélrészről semmi termést nem várhatunk, azért közvetlenül az elültetés előtt a 7-dik levélig az összes a kis hónaljajtásokkal együtt leszedjük, most a karó mellé a gödörbe helyezzük úgy, hogy a legfelül lemesztett levél helye mintegy kétujjnyira a föld alá kerüljön, azután kevés földet teszünk rája és ábra szerint betaposunk, majd az egész gödört betömjük, utána megöntözzük, de csak a földet és nem a palántát.

További teendő gyomlálás, kapálás, oldalhajtások eltávolítása szükség szerint, majd kéthetenként 1 és fél %-os gállicsal permetezzük. Ha virágzik, úgy meghálálja a higitott trágyalével való öntözést (50% higitás). Amint azután a főhajtás eléri a karó végét, akkor lecsipjük. Most aztán megkezdődik gyorsan a növények érése.

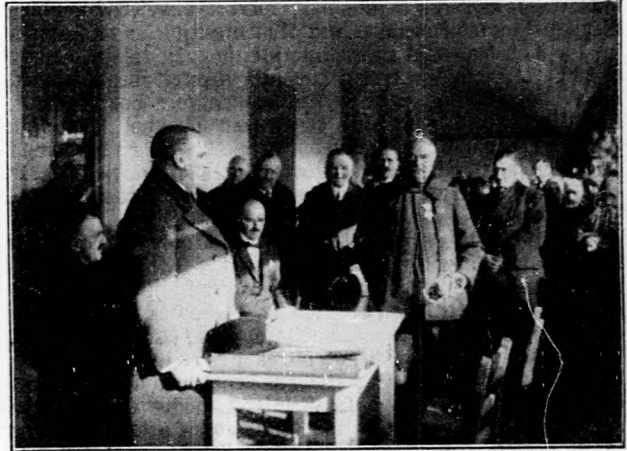
A korai paradicsom gyümölcstermelése július hó végén véget ér, a növényt kiszedhetjük, utána a talajt megmunkáljuk, azután őszi főzeleket termelhetünk rajta.

**Az „UJ BARÁZDA“
a falvak egyetlen napilapja.**

Mit csináljon április hónapban a gazda?

Irta: Fehér Zoltán.

Hogyha még nem vetette volna el a tavaszi gabona-neműeket, azokat haladéktalanul tegye földbe, mert rövid tenyészidejük lévén, azon kell iparkodnia, hogy mielőtt a nagy forráság megérkezik, már kifejlődöttek legyenek, különben megcsökken s nemcsak rövid szalmájuk, de rövid kalászuk és fejletlen léha szemük lesz, mely ocsunak sem jó. Áprilisban tavaszi búzát vagy rozstot már egyáltalában nem is lehet vetni, mert abból már tisztességes zöldelés sem lenne, hisz száriba is alig menne s bokrosodása is ki volna zárva. Az ilyenkor vetett árpa is többnyire csak silány termést ad, mert a kalász egy része gatyában (szárban) marad s szemek csak héjből áll, a többi sem lesz ipari célra (kávénak, vagy sörnek) való, hanem csak gyenge abraknak. Ugyanez áll a zabról is. Azért hogyha még április elsején túl is kellene valami tavaszi veteménnyel ellátni egyik-másik földparcellát (mert előbb nem jutottunk hozzá avagy mert vizes volt), akkor inkább takarmány- vagy kapásnövényt tegyünk bele, esetleg vessük be kölessel vagy a hó vége felé hajdinával,

Kocz István üllői kiscgazda, közgyám, ünneplése.

Agoraszto Tivadar alispán a vármegye nevében üdvözi az ünnepeket. Az alispán háta mögött ül Preszly Elemér pestmegyei főispán.

mindkét növény kifizetődik, ha jól elkészített talajba kerül, azért is mondják: „ézet mint a köles.“

Különben április még a vetés hónapjának nevezhető, mert ha tavaszi kalászosainkat már mind elvetettük volna, akkor bizonyosan van még cukor- vagy takarmányrépánk, avagy cikóriánk, mit már a hó elején kell elvetni. Azután pedig, ha a védnövényvel egyidejűleg nem hoztuk a földbe a herénket, lucernánkat, baltacimünket vagy egyéb takarmány-féléinket, akkor a már kikelt tavaszi gabona közé vessük őket most már nyakra-főre, mert ilyenkor még rendszeren van a talajnak annyi nedvessége, hogy a sekélyen alátakart aprómagú kulturnövény is kikelhet benne.

A zabos vagy árpásbükönnyt, a tavaszi takarmányborsót, a nyulszapukát, a csillagfürtöt, a sárkalapot, rozsunkat, perjét s egyéb takarmányokat és fűféléket, pl. a legelők és rétek felülvetésére, foltjaik befedésére, a fuállományuk sűrűsítésére stb. szinte mostanában kell vetni s az ujonnan létesítendő mesterséges réteket s legelőket is legkésőbb április első napjában kell megalapozni.

Vetjük, már mint fentebb jeleztem, a kölest, hajdinát, sőt a hó közepe táján már fehérmustárt és csibehürt is, mert ezek, habár nem adnak nagytömegű eleséget, de finom és tejelésre igen előnyös takarmányt szolgáltatnak s főképpen abban áll, hogy egymásután vagyis kétszer vethetők, tehát dupla termést adnak, mert hisz 6—8 hét alatt kasza alá valók lesznek. A mustárt nem is szabad megőregedni hagyni, mert akkor igen sok mustárolajat tartalmaz nemcsak virágja, esetleg magja, de még szára s levele is, legjobb azt

már bimbózás kezdetén feletetni, hogy a tej ne legyen mustár ízű vagy szagú. A magmustár szalmáját csak más szénával keverve etessük igás vagy rideg marhával.

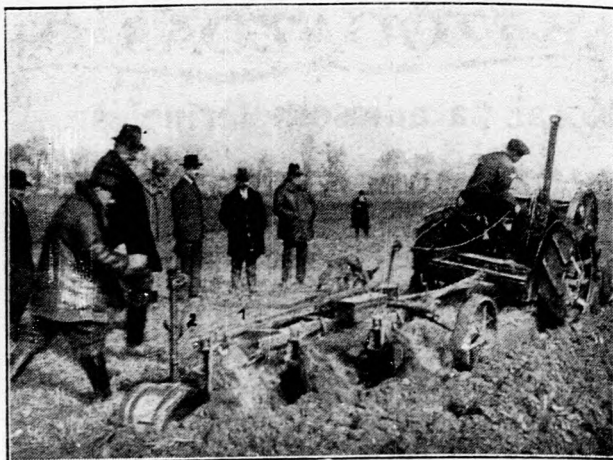
A burgonya legkorábbi fajtáit már március végén ültetik, de még április 10-ig is lehet, ha arravaló jó trágyaerőben levő s kellőleg előkészített talajt adhatunk neki s laza homokos a föld, melyben gyorsan megindul a vegetáció. Április közepe felé már a középérésű burgonyákat is ültessük el, míg a hó végén már a késeiket is földbe kell tenni, hogy ősze kelve a burgonyaszüret munkája ne torlódjék nagyon is ősze. Április utolsó harmadában a cirok, meg a csalamádé-nak szánt kukorica első részlete is elvetendő, sőt a kapálni való kukoricát is el lehet rakni, kivált a hosszú tenyész idejű amerikai lófogu fajtákat, hogy még idejében, a fagyok beállta előtt beeredjenek.

Természetesen felteszem t. gazdatársaimról, hogy minden talpalatnyi földjük, mit tavasszal vetnek el, meg lett az ősze jól s mélyen szántva s most csak fogasolni vagy porhanyítani kell a vetőgép előtt tárcsával, extirpátorral, gruberral stb. stb.

Különben a vetésmentes napokon az iga nem heverhet, mert amint kellőleg megszikkadt a talaj felülete, azonnal fogasolni (boronálni) kell elsősorban az őszi kalászosok, a, mielőtt azok szába indulnának, mert a mivelettel mintegy megkapáljuk növényeinket, gaztól mentesítjük, a talajt lazítjuk, a hajcsövességét megszüntetjük, hogy a talajnedvesség el ne párologjon, a miveleti növény gyökereit megkarcoljuk, ezzel erőteljesebb tevékenységre serkentve a bokrosodását, sarjadást idézzük elő stb. Ugyanezen okokból fogasoljuk meg a hó vége felé a tavaszi veteményeket is, meg a burgonyát és kukoricákat is; de ezek előtt a legelők s rétek, meg az élől takarmánynövényeknek fogasolását hajtsuk végre. Így hát sok munka vár az igásokra.

A folytonos szorgos tevékenység azonban a gyalogos munkában is megköveteli részét, mert e hónapban már a gyom s gaznövények, murvák stb. ütik fel fejüket s az acatoló botok részére akad elég dolog, a repáféléket meg már kapálni s néhol a koraiakat már ágyalni (szálatni) is kell. De a csatornákat, árkokat, átereszeket és az utakat is rendbe kell hozni, a vizeket levezetni, a képződött vízmosásokat behúzni s elegyengetni a talajfelületet, hogy rendbe jöjjön minden a téli rongálás után s különösen a közlekedés ne akadjon meg. A hó vége felé pedig a kapálás is szükségessé válik. Vannak évek, mikor a répaormányos (barkó) szedése is nagy gondként nehezedik a gazda vállára, de azt részben permetezéssel (bariumsó 5% vagy arzénsó 1—2%-os oldatával) meg lehet könnyíteni s gyorsítani vagy részben áthárítani árkokasítására, t. i. ha répatéveseink körül 20 cm. széles s mély meredek falú árkokat húzunk, hogy a mult évi répatáblákról az ideiek felé vándorló varkók bele potyogva, ki ne tudjanak jönni, hanem összesöpörve megsemmisíthetők legyenek.

Azt tartják, hogy a fű József-napkor (március 19-én), ha kalapáccsal vernék is vissza, kibujik a földből; ennél fogva már sok helyen, kivált ha elfogyott a téli takarmány, a háziállatokat kihajtják a legelőre, de tulajdonképen csak április elején kellene a legeltetést megkezdeni. Legelőszőr a minden-évő tertést hajthatjuk ki, mert az, ha kicsi is a fű, megél túrásból, t. i. a földben talált férgekből, rovarokból, gilisztákból és csigákból, valamint a növénygyökerekből stb. Ezek után a juhokat bocsássuk ki, mert rágószerveik a legkisebb növési fűféléket is le tudják tövig harapni. Végül a lovak és marhák is kiverhetők a zöldbe, mert már ezek fogának is akad harapni való. Persze a kényes, finom szervezetű telivérlovak és csikók, valamint a nemkevésbé finnyás nyugati marhák s borjak legkésőbbben jutnak a legelőre, ahol elejével csak 1—2 órát sétálnak s csak úgy a hó vége felé kénytelenek élelmüket is megkeresni a természetes fűvelőkön, mert akkorra kiürült a szérű meg a pajta s elfogy a burgonya, meg a répa is. Nedves legelőre ne engedjük a lábasjóságot, nehogy összetaposással a fű növést tönkre tegye, de meg a májméty is nyirkos legelőknél terjed, nem jó ennek a nyavalyának kitenni az állatállományt, noha ma már dr. Marek József tanár által feltalált *disztol* nevű gyógyszerben biztos orvosságot talál a gazda. Elejével este s reggel egy kis szal-

Hofherr Schrantz-féle húsz lóerős Robur nyersolaj-tractor próba-szántás közben.

1. Mayer János földművelésügyi miniszter. 2. László Sándor a gyár vezérigazgatója.

mát vagy más szálás takarmányt adjunk a kijáró állatoknak, mert a nagyon fiatal friss fű még nem elég tápláló s sok nedvességet tartalmazván, hashajtó hatású is.

Ha burgonyát, répát vagy tengerit trágyás földbe akarunk tenni s még nem történt meg az istállótrágya kihordása, akkor ennek is meg «muszáj» történni szaporán, annál is inkább, mert a ganajt még le is kell szántani.

Azonban nemcsak vet, de kaszál is a gazda április folyamán, ugyanis a szerencsésen kitelelt szűszős- és őszibükköny s ősziborsó, valamint a keszthelyi keverék, rendes viszonyok között már április közepén takarmányozható, de ha némileg kedvező a tavasz, a lucerna is vágható ilyenkor. Emlékszem rá, hogy 1890-ben, április 15-én Pozsonymegyében a lucerna első gyapját már le is vették. Azután a biborhere kerül kasza alá. Csapadéktan nem szegény tél után, meleg tavasszal már a vöröshere is vágható április végével, csak a baltacim stb. pillangóvirágúak kaszálása marad májusra. Takarékoskodjunk az alommal, mert messze van még az aratás, jó lesz azt nagy szecsckára vágva használni, hogy kevesebb kelljen belőle.

Ha van még répánk s burgonyánk, ezek takaróját az emelkedő hőmérséklet szerint meg kell vékonyítani, hogy meg ne romoljék az eleség; de jó lesz át is vágatni a gumókat s gyökereket, mert a ki nem dobott romlott (penészes, rohadt) egyedektől lassanként a többi is romlásnak indul. Magtárban rostálni, forgatni, szelelni, az istállóknban fertőtleníteni, takarítani, meszolni kell.

Kukoricát morzsolunk.

Szaporítja a gazda tevékenységét az is, hogy sok helyen a malacozás, csikozás, bárányozás és borjazások is áprilisba esnek s az újszülöttek gondozása, ápolása sok munkát vesz igénybe.

A konyhakertben már megszűnt a vetégetés, de helyette az ültetés, tüzelés, pikirozás, gyomlálás, sarabolás és kapálás jöttek napirendre. Az ügyes kertész már árulja a téli salátát; eladja a melegágyból kikerült hónapos retket, a szabadban tenyésztett spargát és a pincében vagy sötét felszerben termelt csiperkegombát. Kinek faiskolája van, az szép pénzt vehet be vadonokért, oltványokért, bokrokért. A gyümölcsfák trágyázása vagy trágyaléoldattal történő öntözése, valamint permetezése a rovarellenesség ellen, úgy-mint a kéreg tisztítása, az enyvyűrűk felrakása s figyelemmel kísérése, a száraz ágak, gallyak eltávolítása, mind áprilisi munkák. Néha még újültetések is e hóra maradnak.

A szőlőben vigan folyik a munka, a nyitás rendszerint már a mult hóban megtörtént a trágyázással egyetemben, most készül a metszés, a döntés, bujtás, az oltás, a gyökeres s sima vesszők ültetése és a szénkénegezés, de a gondos szőlősgazda már április végén peronoszpóra ellen is meg-ejti az első permetezést, hogy a penészgombákat már kelet-

kezésük pillanatában tegye tönkre. Néhol karók beverése is hátra van. Vízvezetésekét el ne hanyagoljuk domb- és hegyvidéken, mert a sebes esők, záporok, sok kárt tehetnek szőlőnkben.

A méhek tavaszi átvizsgálását ejtsük meg. Élelemhiányon segítsünk. Anyátlan családokat lássunk el anyával, vagy csapjuk össze másikkal. Műlepeket öntsünk. Viaszmolyok ellen védekezzünk széntelen klórvízzel, vagy kénezéssel kéthetenként. Lehet serkentő etetéssel is fenntartani a családokat, hogy előbb rajzsanak és több mézet gyűjtsenek, az etetést már április elején kezdjük meg. Kétnaponként adjunk minden családnak $\frac{1}{2}$ deciliter mézes vizet, ezt fokozni kell utóbb 1 decire. Már van mindenféle gyümölcsfavirág, de akad az erdei fák között is virágzó már áprilisban, kezdenek virágozni a pillangós növények is a hó vége felé s a réten is megindul a virágakadás, tehát van a méheknek miből gyűjteni mézet úgy saját számukra, mint az ember szükségletére.

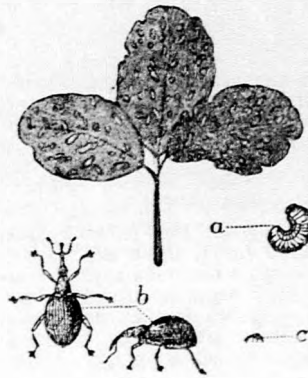

A melasztakarmány. Bármennyire óvakodnia kell a kisgazdának a nem természetes takarmányok vásárlásától, mert sok család érheti, teljesen elzárkózna mégsem szabad tőle. Ugyanis sokszor szükség van arra, hogy étvágyjavítás miatt vagy tápanyagokban szegény takarmányok kiegészítése végett kereskedelmi takarmányokat adjon a jószágának. Előfordul továbbá, hogy az állatok valamilyen takarmányt nem kedvelnek. Ilyenkor izesztőre van szükség. A melasz olyan takarmány, amely ennek a célnak jól megfelel. Mivel a cukorgyártás mellékterméke, íze édes. Melaszt ritkán szoktak egymagában etetni vagy inkább itatni (mert olyan, mint a szörp), hanem keverni szokás. Azt az anyagot, amivel keverik, a melasz hordozójának hívjuk. A melasz hordozója rendszerint olyan takarmány, amelyiknek tápértéke kicsi, amelyet az állatok nem szeretnek vagy amelyből csak magában adagolva nem esznek olyan nagy mennyiséget, mint melasszal keverve. Mikor valamilyen takarmányt melasszal keverünk, előbb a melaszt felhígítjuk, hogy jobban keveredjék. A hígítatlan melasz ugyanis nem képes tökéletesen beivódni hordozójába, mert elég sűrű. Ilyenkor háromszoros vagy ötszörös mennyiségű vízzel hígítjuk s ezt a folyadékot öntjük szecs-kára, szalmára, örölt tengericsukadarára vagy amivel épen keverni akarjuk. Annnyit öntünk rá, amennyit a hordozó anyag magába képes szívní. A vásárlásnál tudni kell azt, hogy minél kevesebb benne a cukortartalom, annál könnyebben romlik. És pedig azért, mert ha kevés benne a cukor, sok a víz. Tehát csak olyan melaszt vegyünk, amelyről az eladó garantálja annak legalább 45% cukortartalmát. Melaszból sertésnek, juhnak $\frac{1}{4}$ kg.-ot, növendékkállatoknak $\frac{1}{2}$ –2 kg.-ot adjunk koruk szerint; kifejlesztett lóval, szarvasmarhával 1–2 kg.-ot etethetünk. Juhnak csak akkor adjunk, ha tudunk vigyázni arra, hogy gypját nem fogja elpiszkítani.

A fehér mustár zöldtakarmányának igen megfelelő növény. Kifagyott vetések helyett célszerű termelni, mert hamar beérik, talaj iránt nem igényes. Fagy iránt nem érzékeny, tehát korán vethető. Hogy mindig friss zöldtakarmányt adjon, időközönként kell vetni. Virágzás előtt kaszálандó, mert később elfásodik és benne kellemetlen mustárolaj keletkezik. Magjáért csak akkor termesszük, ha biztos vevő van rá. Zöldtakarmánytermése 90–100 mázsa. 30–40 cm. sortávolságra vetik. Sekélyen kell vetni és nem sűrűn, mert akkor a növények elnyomják egymást. Mivel igen vizenyős, szecs-kával, pelyvával keverten etessük. Kifejlesztett marhának 40 kg.-ot adjunk 5 kg. pelyvával vagy szecs-kával keverten. Növendékkállatoknak lehetőleg ne adjuk.

A ciromag takarmányértéke. A ciromagnak átlagos tápértéke csak abban különbözik a takarmányárptól, hogy kevesebb benne a fehérje, de az össztáphatás mindkettőnél egyenlő. Weiser és Zaitschek a Magyarorszában termelt ciromagnak takarmányozását alaposan tanulmányozták s a fenti állítást megerősítették. Káros hatását csak a lónál tapasztalták akkor, ha nagyon sok ciromagot etettek s ez valószínűleg a mag káros héjának tulajdonítandó. Óvatossan etetendő a ciromag szopós malacokkal is, mert ezeknek emésztőszervei még a lónál is érzékenyebbek s így valószínűleg náluk is hasmenésre fog esetleg vezetni. Weiser és Zaitschek különben azt tapasztalták, hogy a lónál bátran helyettesíthetünk 2-5 kg. zabot ugyanannyi ciromaggal; kifejlesztett marhával, juhval és idősebb sertéssel tetszészerinti mennyiségben etethetjük. Nagyon jó baromfitakarmányának is bizonyult. A lóval egészen természetesen, de szecs-kával keverve, a baromfival ugyancsak szemesen, a többi állatokkal darálva etetendő.

Ápionbogár. (Képpel.) Hogy egyes gazdák heretábláin nem lehet magot fogni, annak nem a talaj vagy az időjárás az oka, hanem az ápionbogár. Az ápionbogár szabadszemmel épen csak hogy látható: gombostűfej nagyságú, fekete ormányos bogár. Mihelyt a tavaszi időjárás hatására

Ápionbogár.

a) lárvája (kukaca nagyságú); b) a bogár nagyságú; c) ugyanaz term. nagyságban; fent a bogártól kilyukgattott lőherelevél.

zöldelni kezd a heretábla, megjelenik az ápionbogár s szitaszerűen kilyukasztgatja a leveleket. Az igazi kártétele azonban abban áll, hogy nősténye a lőherevirágba tojja petéit. Itt kifejlődik a petéből egy parányi kukac, mely a mag termőjét megeszi. Így érthető, hogy az ápionoktól megtámadott heretáblán nem lesz magtermés. **Kadosca Gyula:** Mezőgazdasági növényeink állati ellenségei című munkájában ellenük permetezést ajánl. Mikor a magnak szánt heretábla zöldülni kezd, kezdjük el azt permetezni thanatonnal, azaz a dohánynak mérgeanyagával. Ilyen thanaton (dohánylúg) hatósági engedély felmutatása mellett nagyobb dohánytösdékben vásárolható. A 10%-os thanatonból 3 kg.-ot kell 100 liter vízben oldani, hozzá $1\frac{1}{2}$ kgr. káliszappant keverni. A permetezést akkor kell eszközölni, mikor még a here alacsony növéssé s így a permet minden levelére reájut. Az ilyen permetezett lőhere nemcsak az ápionokra, hanem más állatokra is mérgező, tehát zölden etetni nem szabad. Mire azonban a kaszáló ideje elérkezik, addigra az eső, harmat már rég lemosa róla a mérget, azután meg kaszálásig az alsó, megpermetezett levelek amúgyis elszáradnak, letöredeznek s így nem is kerülnek az állatok elé.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 11. osztályú ezüst vítétségi érem után mennyi végkielégítést kaphatok? (B. J.) — **Felelet.** A pótdíjak valorizációja és a végkielégítési ügyi rendezés alatt van és lapunk erről bőven meg fog emlékezni.

Kérdés. 1. Milyen folyadékot használnak a fegyvercső kékítéséhez? 2. Mennyibe kerül 1 lóerős benzinnemű és 1 lóerős gőzgép? (S. I.) **Felelet.** 1. A fegyvert fényszerre kell csiszolni és fagyúval bekenni, azután forró vaslapon kell végighuzogatni. Ezután az eljárással azonban tökéletes kék szineződést még nem nyer a fegyver. Leghelyesebbnek tartjuk, ha a fegyvert szakemberhez, fegyverműveshez adja. 2. Kerékpárra szerelhető egy lóerős benzinnemű ára kétfélmilliót felül van. Egy lóerős gőzgép nem létezik. — Többi kérdésére e rovatban nem válaszolhatunk, mert árjegyzéket nem csinálhatunk belőle. Azonkívül cégeket sem ajánlunk ezen a helyen. Leveléhez ugyan mellékelte a válaszbélyeg árát, azonban elfelejtette megírni, hogy hol is lakik?

Kérdés. Apám földjén levő rozoga épületeket lebontja és nekem akarja adni, hogy az én saját földemen építsek abból gazdasági épületeket. Apám halála után a testvérek megtámadhatják-e ezt az ügyletet? (Egy hü előfizető.) — **Felelet.** Legelőször, ha méltányos áron megveszi azokat édesapjától. Ez esetben az adásvétel nem támadható meg. Az új épületekre az adóhivatalnál kell kérni az adómentességet.

Kérdés. 1920. szeptemberében lefizettem az Akarat szövetkezettel 4000 K-át házipítés céljaira, visszakaphatnám-e azt? (Tök.) — **Felelet.** Minthogy a szövetkezet a házipítést nem eszközölte, a lefizetett összeg valorizáltan követelhető.

Kérdés. A hitelszövetkezetekbe befizetett betéti tőkéket lehet-e valorizáltan követelni? (Sand.) — **Felelet.** Egyelőre nincsen semmi olyan jogszabály, amely szerint a takarékbetétek valorizáltan lennének követelhetők. Viszont a bankok sem jogosultak a tartozásokért többet követelni.

Kérdés. Öt elemi iskolával fölvesznek-e az ovónököpözbe és milyen képzettség kell a tanítónököpözbe való fölvetélhez? (Egy előfizető.) — **Felelet.** A kisdedóvónó vagy a tanítónököpöz iskolába csak négy polgári osztály elvégzése után veszik föl.

Kérdés. Uradalmi erdőőr vagyok és most mint cselédet akarnak biztosítani. Helyes-e ez? (D. I. Hővej.) — **Felelet.** Erdőőr is ugyanazon kötelező balesetbiztosítás alá tartozik, mint a gazdasági cselédek. A nyugdíj ügyében még nem érdemes eljárnia, mert most lesz valorizációs alapon rendezve. Amikor az erről szóló rendelet megjelenik, lapunk ismertetni fogja.

Kérdés. Apám ácsiparos, én mellette 1 év óta dolgozom. Kapatok-e iparengedélyt? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Ennek elbírálása végett az ipartestülethez forduljon.

Kérdés. Magamtól tanultam meg az ácsmesterséget. Tizenhét éves vagyok, szabad-e ilyen munkát napszámában dolgoznom? (D. L. Baracska.) — **Felelet.** Mint napszámos dolgozhat, azonban pénzért másnak önállóan nem dolgozhat.

Kérdés. A «S . . . n» fertőtlenítőszer hol kapható? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Gyógyszertárban, drogeriában.

Kérdés. Tánciskolát szeretnék végezni. Hol, mikor kezdődik egy táncfolyam és mennyi ideig tart? (662r. számú előfizető.) — **Felelet.** Nem érdemes és nem szükséges a fővárosba feljönni táncfolyamra. A közeli városban vagy nagyobb községben bizonyára van táncánár. Valószínűleg többen is óhajtanak táncot tanulni és így kifizetődne a tanárnak községükben táncfolyamot tanítani. Ha nem, úgy Ön járjon el a közeli községben tartott tanfolyamra.

Kérdés. Törökországba szeretnék munkára menni. Hová forduljak ebben az ügyben? (K. J.) — **Felelet.** A Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodához, Budapest, VIII., Fiumei-út 4. szám.

Kérdés. Nagypám összes vagyonát fejlesztotta 1921. évben gyermekei között, ennek dacára minden évben tőle is követeltek illeteket és most az örökösökön is követelik. Jogos-e ez? (Ny. M. Csanápalota.) — **Felelet.** Ha az átruházás idején a tekkönyvbe be lett jegyezve az összes gyermekek tulajdonjoga, úgy az illetek csak a gyermekektől követelhetők. Kivetés esetén meg kell fellebbezni az illetek kiszabást.

Üzenet a könyvrendelőknek. Cserháti: Istállótrágya 14.400, Schandl: Szarvasmarhatenyésztés 35.200, Gyárjás: Szántóföld helyes művelése 32.400, Czapáry: Zöldségtermesztés 31.000, Végh: Bolgárkertészet 22.800, Winkler: Baromfiüzemelés és értékesítés 14.400, Páter: Gyógynövények 14.400, Ujhelyi: Tejgazdaság dióhéjban 14.400, Rodiczky: Méhészet 14.400, Hreblay: Baromfi-tenyésztés 22.800, Kís kertész 52.000, Ipari vegyész 52.000, Répássy: Édesvízi halászat és haltenyésztés 45.000, Eperjessy: Csiperkegomba (sampion) és szarvasgomba 18.400, Bodh: Cipész-ípar 52.000, Clementis: Bádoggóság 38.000, Dubivitz: A szappangyártás 52.000, Klemp: Bőripar 62.500, Bittera: A kukorica mint szemestermény és mint takarmány 38.000, Bernátsky: A cseplőgépek szerkezete és kezelése 80.000, Mezei: Elektrotechnikai gyakorlati alapis. 706 ábrával 150.000, Krammer: Faközbő 94.000, Németh: Az ács 45.000, Morva: Kézikönyv az összes gőzmozgatók kezeléséről 52.000, Csuri: Butny: A lokomobil 45.000 korona. — A cigány, Tót leány, Piros bugyellár, Sárgacsikó, A vörös sapka, A harctérről (bohózat), A jó parthie, Kismadaram, A gyimesi vadvirág, Felhő Klári, Amit az erdő mesél, Szökött katona című népsziművek újból kaphatók. Egy-egy népszimű ára az összeg előzetes beküldése mellett 26.000 korona. — Halálkigyó 57.000 korona, Buday: Titkok földje és Karikás János együttesen 51.000 korona helyett 41.000 korona, Nyáry: János kálváriája 31.000 korona. — (Mészáros, Vág.) A hirdett könyvek nem kaphatók. — (S. I.) Répássy: Édesvízi halgazdaságok 45.000 korona. — (K. J.) Jelölje meg milyen sportkönyvet akar, mert minden sportnak, mint futball, tenisz, úszás, vívás, futás, birkózás, boxolás stb. külön szabályai és tréningutasításai vannak. — (Sz. L.) Osváth Albert: Hogyan óvakodjunk a tüdővészttől című könyve nem kapható. — A könyvek kiadóhivatalunk útján rendelhetők és az árakban már a postaköltség is bennfoglaltatik.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Biztosítsunk a jégverési károk ellen.

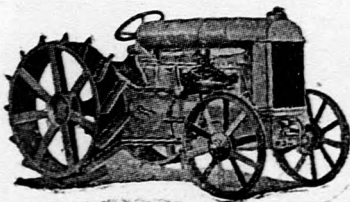
Az ország mezőgazdaságát évről-évre súlyos veszteség éri az elemi csapások, különösen pedig a jégverések okozta károk által. E károk ellen a leghathatósabb védelmet nyújt a természetnek jégkár elleni biztosítása. Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét erre a fontos kérdésre annál is inkább, mert a rendelkezés idején arra enged következtetni, hogy ez év nyarán ismét sok és nagymérvű jégverésre számíthatnak a gazdák. Ne sajnálják tehát azt a költséget, amibe a biztosítás kerül, mert a jégverés esetén ez a költség busánan megtérül s az olyan gazda, aki természet jég ellen biztosította, minden este nyugodtan hajthatja le a fejét.

Fölemelték a dohánybevéltési árakat.

Az államkincstár az új árhirdetmény szerint a szivarboríték métermázsájáért 1.7 millió, a nagylevelű á csoportba tartozó válogatott dohány métermázsájáért 1.45 millió, az elsőrendű á dohányért 1.35 millió, az elsőrendű b dohányért 1.22 millió, a másodrendűért 850.000, harmadrendűért 560.000, a b csoportba tartozó nagylevelű dohány métermázsájáért (amely csoportba a budapesti, jászberényi, jászkeséri, kiskunfelegyházi, szolnoki körzetek dohányja tartozik), a válogatott minőségű után 1.45 millió, az elsőrendű á dohányért 1.35 millió, az elsőrendű b dohányért 1.12 millió, a másodrendűért 780.000, a harmadrendűért 540.000 koronát fizetnek. A finom kerti dohány bevéltési ára minőség szerint (I., II. és III. minőség) 2.850.000, 1.800.000 és 1.400.000, a középfinom kerti dohány 2.020.000, 1.310.000 és 760.000, a debrői kerti dohány 2.850.000, 1.800.000 és 1.140.000, a közönséges kerti dohány 800.000, 500.000 és 300.000, a szentandrási muskotálydohány 2.040.000, 1.310.000 és 760.000, a fehérvirágú muskotálydohány 1.630.000, 1.040.000 és 690.000, a közönséges muskotálydohány 800.000, 500.000, 300.000, a kapadohány 1.310.000, 760.000 és 510.000, valamennyi fajbéli kihányás 100.000 és végül valamennyi dohány fajbéli csomózatlan levél és tiszta hulladék bevéltési ára mázsánként 50.000 korona. A fuvarpótlékok a pénzügyminisztérium kilométerenként és métermázsánként 1000 koronában állapította meg. A dohánynak vasúton való szállításánál a kincstár a fuvarpótlék helyett a szállítási díjakat megtéríti. Az emelés átlag 15 százalékos. Ezek mellett a dohányárak mellett a gazdák körülbelül a békebeli jövedelmi eredményekkel termelhetik a dohányt. A Dohánytermelők Országos Egyesülete ezévi közgyűlésén Tomöry Kálmán pénzügyminiszteri államtitkár közölte a közgyűlés résztvevőivel, hogy a kormány az új pajták építésére holdankint körülbelül hét millió koronát, a régiék tatarozására pedig holdankint körülbelül 3 millió korona kamatmentes, hosszabb lejáratú hitelt szándékozik a termelőknek adni. A termelési előlegeket nyáron az eddigi egymillió koronáról további kétfélmillió koronával, hárommillió koronára emelik fel.

A Falu-Szövetség tanulmányútja Olaszországba.

A «Falu» Országos Földműves Szövetség tizennyolcnapos gazdasági tanulmányutat rendez Olaszországba. A részvételi díj ötmillió korona. Ezen összegben bennfoglaltatnak az összes költségek, úgy mint III. oszt. utazási jegy, szálloda, étkezési díjak, borralvalók, kirándulási és egyéb költségek stb. A jelentkezők két millió koronát, míg a hátralevő összeget legkésőbb április 15-ig kell lefizetni. A kirándulás résztvevőinek egészen Napolyig és vissza külön Pullmann-kocsit áll rendelkezésre. Bővebb felvilágosítással szolgál: a «Falu» Országos Földműves Szövetség, Budapest, VIII., Vas-utca 19. Jelentkezési határidő április 15. A részletes úttervet az induláskor minden résztvevő megkapja.

FORD HALTENBERGER VILMOS
autorizált Képviselete
FORDSON-TRACTOR
 Petroleummal. **SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT.** Petroleummal.

A legolcsóbb gazdasági erőgépj. A világon páratlanul elterjedve.
 Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. **Ára ab Triest 623 dollár.**
 Tel. 66-15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66-15.

A magyar-lengyel szerződést megkötötték.

A magyar-lengyel kereskedelmi szerződés megkötése érdekében a két kormány megbízottai között néhány hét óta Budapesten folyó tárgyalások eredményesen befejeződtek. A lengyelekkel megkötött szerződés igen fontos a magyar bor kivitele szempontjából és a börttermelők helyzetének megjavításához nagy mértékben hozzá fog járulni.

A csornai gazdasági tanfolyam záróünnepélye.

A nagyszerű csornai gazdasági tanfolyam gyönyörű záróünnepélyvel rekesztette be idei működését. A záróünnepély március 14-én, szombaton kezdődött a tanfolyam női hallgatóinak kézimunka kiállításával. A szebbnél-szebb varrottások, hímzések és mesterkélek, melyek harminc csornai gazda-polgárleány háromhavi munkásságának eredményei, a magyar háziipar újabb diadalát bizonyították. Ezután hazafias ünnepély következett, amelyen a Csornai Iparos Dalkör éneke, *Turi* Ágnes és *Király* Sándor szavazata, *Szenteh* Dezsőné és *Vissi* Gyula hitoktató beszéde nagy tetszést aratott s élénk sikert keltett *Mentes* Mihály dr. „Petőfi álma” című színdarabja is, amelynek címszerepét *Cinder* Mihály alakította. Az ünnepség fénypontjaként a régi magyar idők néhol még most is szokásban lévő rábaközi lakodalmának bemutatása következett. A menyasszonykérés, a násznagykör veselése, a menyasszonynak szüleitől és testvéreitől való búcsúztatása, a víg táncvigalom ma már csak az életből kikopni készülő öregek szép emléke. A lakodalmas párok szép magyar táncait a közönség többször megismételtette. Az esti ünnepség a Himnusz elénekésével ért véget.

Lókiállítás és vásár lesz Budapesten.

A kiállítást, mely díjazásokkal lesz egybekötve, az OMGE védnöksége alatt a budapesti Tattersallban tartják. Az igazló kiállítása, vásár és vontatóverseny április hó 17-től 21-ig, a luxuskökiállítás és vásár május hó 9—13-ig. A luxuskökiállításra április hó 30-ig lehet a Tattersall igazgatóságánál (Kerepesi-út 7.) díjlatlan kapható bejelentési lapokon lovakat bejelenteni.

A textilipar üzleti politikája veszéllyel lenyegeti a háziipart.

A földmunkásság téli foglalkoztatása szempontjából fontos dolognak tartjuk a háziipar fejlesztését. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége ezen a téren dicséretreméltó tevékenységet fejt ki. Reméljük, hogy az illetékes tényezők meg fogják hallgatni a MANSZ-nak kérését és a háziipar fejlesztése és fenntartása érdekében a közszállítások egy részét biztosítani fogják a háziipari akció részére. Kénytelenek vagyunk felhívni a kormány figyelmét arra a manipulációra, amelyet a magyar textilipar a háziipar ellen folytat. Ugyanis a magyar textilipar nem hajlandó a háziipar rendelkezésére bocsátani közvetítő bekapcsolása nélkül a nyersanyag szükségletet. Így pedig a háziipar nem tudja felvenni a versenyt a gyár-ipparral. A textiliparnak ez az eljárása, veszélybe sodorhatja a fejlődésnek indult háziiparunkat. A magyar textiliparnak a vámvédelem következtében olyan nagy előnyöket biztosított a kormány, hogy joggal elvárhatjuk tőle azt, hogy ezen nagy horderejű szociálpolitikai célok elérése érdekében áldozatot hozzon és ne nehezítse meg a falusi tömegek megélhetését biztosító háziipar fejlődését. A kormányznak módot kell találnia arra, hogy a MANSZ-nak ez a régi akciója össze ne omoljon s ha másként nem lehet, kormányintézkedéssel is kényszeríteni kell a textilipar rideg üzleti politikájának megváltoztatására.

A Faluszövetség új fiókjai.

A Faluszövetség Pest megye környékén fekvő Békásmegyér és Budakalász községekben is megalakította a fiókszövetséget. A Központot mindkét helyen *Szeker* László dr. és *Bécsy* Bertalan képviselte, akinek előadásai után a két községben a fiókszövetség megalakítása megtörtént. Békásmegyén *Kökényesdy Papp* Dezső főjegyző, *Fortvinger* Márton, *Schiffner* Márton kisgazdák ajánlották a közönség figyelmébe a gazdasági alapon való szervezés szükségességét. Budakalászon *Zapotocky* Jenő főjegyző és *Lakis* Pál plébános, elnökle a alatt az egybegyűlt gazdaközönség szintén csatlakozott a Faluszövetség zászlajához.

Gazdaggyűlés Pomázon.

A pomázi járás huszonkét községe március hó 24-én a Faluszövetség kezdeményezésére hatalmas gazdaggyűlést tartott Pomáz községben. A gyűlésen résztvett *Almásy* László, a kerület nemzetgyűlési képviselője, a Kisgazdapárt alelnöke, továbbá *Scossa* Rezső, az Alföldi Közművelődési Egyesület alelnöke. A Faluszövetséget *Balogh* Gyula igazgató és *Szeker* László dr. főtitkár képviselték. A gazdakör kertjét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Az értekezletet *Szentpétery* Lajos főszoftagbíró nyitotta meg, majd *Balogh* Gyula ismertette a Falu-Szövetség alapszabályait és eddigi tevékenységét. Utána *Szeker* László dr. szöveg. titkár a szervezkedés és a gazdasági összefogás szükségességét hangoztatta. Nagy figyelem közepette emelkedett szólásra *Almásy* László is, aki beszédében hangsúlyozta azt, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyokat a magyar gazdaközönség csakis nagy önfeláldozással fogja tudni kiheverni. A gazdaggyűlés ezután határozatilag kimondotta, hogy a Falu-Szövetséget bízta meg azzal, hogy a mezőgazdasági hitelnél a kisgazdák részére való kiterjesztés tárgyában széleskörű mozgalmat indítson meg.

Népművelési munka Nagykamaráson. Talán sehol az országban nem folyt ez évben olyan lelkes munka a falu kultúrájának emelése érdekében, mint a csonka-aradmegyei Nagykamarás községben. Az állami iskola tanítói, élén dr. *Varga* Gábor róm. kath. plébánossal, ugysis mint a Levente-Egyesület vezetői, emberfeletti munkát végeztek a nép művelése érdekében. Mult év november óta folyik az a munka, amely most, március 15-én is csak részben nyert befejezést. Minden vasárnap ismeretterjesztő előadás volt a faluban, amelyen a tanítókon kívül résztvette a község lelkes plébánosa, a járás gazdasági felügyelője, az állatorvos és más meghívott előadók. És minden ilyen előadás után a mai számbanban leközölt fényképen levő önzetlen műkedvelő-gárda 2—3 egyfelvonásos színdarabot adott elő, hazafias verset szavalt és a kebelében alakított dalárda hazafias dalokat énekelt. Összesen 32 egyfelvonásos színdarab és a Piros bugyelláris adatott elő. E lelkes csapatall az önzetlen tanítók gyönyörű színpadot építettek, amelyet maguk a tanítók készítettek és festettek be és ma 5—6 millió korona értéket képvisel. Sőt a közoktatásügyi minisztérium engedélyével az iskola két tantermének közfalát kiszedhető deszkafallal pótolták, így adván módot a hallgatóság minél nagyobb számú befogadására a huszonegy méter hosszú teremben. És hogy mily önzetlen munkása a történelmi Magyarország visszaállítása érdekében folytatott munkának a magyar tanító, legjobban bizonyítja az, hogy ez a lelkes tanítói gárda maga végezte el a teremösszekötés összes kőműves és asztalos munkáját. Boldog község, amelynek ilyen tanítói vannak. Adjon nekik a magyarok Istene erőt és kitartást nemes munkájukhoz. A képen levők névsora a következő: (1) dr. *Varga* Gábor róm. kath. plébános, (2—3) *Eudorffer* József áll. el. iskolai igazgató és neje, (4) *Schmidt* Rezső, (5) *Perich* Béla és (6) *Sipos* Sándor áll. tanítók a színdarabok és dalárda betanítói. — A többiek a műkedvelő gárda tagjai: *Almádi* István, *Borzák* Pál, *Borsós* András, *Barta* Julis, *Barta* Kálmán, *Császár* József, *Demeter* Rozi, *Fehér* Mihály, *Fehér* János, *Fübián* István, *Farkas* István, *Gombos* Rozi, *Gombos* József, *Kovács* István, *Kovács* József, *Kristóf* Mátyás, *Kristóf* János, *Laczó* Erzi, *Mede* Béla, *Molnár* József, *Molnár* Lajos, *Mészáros* József, *Mák* Péter, *Nagy* Borcsa, *Prokai* János, *Szegedi* András, *Szegedi* Béla, *Szegedi* János, *Szántó* Borcsa, *Szabó* Piri, *Sipos* Pál, *Sipos* Rozi, *Tóth* István, *Tóth* Bernát, *Tóth* Flórián, *Telek* Imre, *Urbán* Ferenc, *Urbán* József, *Virók* Ferenc, *Virók* Mihály, *Vigh* András, *Vigh* Mari, *Varga* Marika, *Zám* János.

A nagykamarási műkedvelő gárda szervezői és tagjai.

A csanádi püspök pásztorlevele az úrgyűlölet ellen. *Glattfelder* Gyula csanádi püspök legutóbbi pásztorlevelében érdekes megállapítást tesz. Hallani minduntalan — írja a püspök, hogy *úrgyűlölet rabja lett a magyar nép és átok van rajtunk. Az a nép, mely a törvényes vezetőit gyűlöli, törvénytíró népműtök zsákmánya és rabszolgája lesz. Ez állítását a történelemből vett példákkal bizonyítja, majd komoly szóval fordul azokhoz, akik a földi javakból bőségesebben részesedtek és kéri őket, hogy adományaikkal is tegyék lehetővé a nyomorgók megsegítését.*

Katholikus nap Hódmezővásárhelyen. Hódmezővásárhely lakossága katolikus napot rendezett, amelyen nemcsak a városból, hanem a környékről is mintegy húszrezen képviseltették magukat. A nagygyűlés a Sas-szálló dísztermében folyt le. *Hanauer* A. István püspök volt az első szónok, aki kérte a katolikusokat, vigyék ki hitüket az élet minden megnyilvánulásába, a közéletbe, mert ez a hit mindenkit felemel. *Huszár* Károly a katolicizmusnak és a magyarságnak egymáshoz való viszonyáról szólott. Délben társasbéd volt, amelyen a szónokok hangsúlyozták, hogy nem szabad megengedni, hogy a keresztény egyházak közé éket verjenek. Délután a városháza nagytermében folytatták a nagygyűlést.

Kitüntetett kiskgazda. Lélekemelő ünnepség folyt le *Üllön*, ahol *Koczó* István kiskgazdát tüntették ki, aki negyven évig állott a község szolgálatában, mint az árvák atyja. Az ünnepélyen, amelyet a Faluszövetség rendezett, megjelent *Preszly* Elemér főispán és *Agorasztó* Tivadar alispán is, továbbá a vármegye funkcionáriusai közül több más előkelőség is. Képviseletük magukat a szomszédos községek kiskgazdái. *Koczó* István mellé a főispán tűzte fel a zöld szalagon függő keresztet, amelyet a kormányzó adományozott az ünnepelt kiskgazdának érdemei elismeréséül. *Koczó* István a második kiskgazda az országban, aki ezt a szép kitüntetést megkapta.

Radics elismeri a szerb politikai kormányzatot. A belgrádi szkupstinában *Radics* Pavlo nagy beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a horvátok a jugoszláv királyságban hátrébe szorítva érzik magukat és hogy az erősen központosított kormányzati rendszer a horvát földműveseket megakasztja mezőgazdasági munkálataikban, mert minden ügyet Belgrádban kell elintéznük. Ezért a horvátok azt kívánják, hogy az államot az egész nép szabad akarata szerint igazgassák és hogy ez a szabad akarat kifejezésre jusson. A horvát nép nem engedheti meg, hogy ráparancsolják a politikát. A horvátok nemcsak, hogy nem kommunizáltak, de a leghatározottabban küzdenek a kommunizmus ellen. A horvát politika alapja az Istenbe vetett hit és a család védelme. Beszéde végén *Radics* a ház néma figyelmétől kisérve nyilatkozatot olvasott fel, amelyben a letartóztatott *Radics* István, továbbá a pártvezetőség és az egész horvát köztársasági földművespárt nevében fenntartás nélkül elismeri a mostani politikai kormányzatot és erősíti, hogy a horvátok sem most nem tartanak fenn kapcsolatot a kommuniztákkal, sem a jövőben nem fognak ilyen kapcsolatba bocsátkozni.

A Nemzeti Bank és a Pénzügyi Központ leszállították a kamatlábat. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa a váltóleszámlási kamatlábat 12 és fél százalékról 11 százalékra, a kézizálog ellenében nyújtott kölcsönök utáni kamatlábat 13 és fél százalékról 12 százalékra szállította le. Ugyanígy a Pénzügyi központ is két százalékkal csökkentette a kamatlábat.

Vak gyermekek felvétele. A Vakok Budapesti Kír. Orsz. Intézetében (VII., István-út 95.) a folyó iskolai év végével több alapítványi hely üresedik meg. Ezen alapítványi helyeket olyan 5—14 éves korú világtalan gyermekek nyerhetik el, akik vakságukon kívül egyéb testi vagy szellemi fogyatkozásban nem szenvednek. A felvételi kérvények a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz címezve az intézet igazgatóságánál nyújthatók be. A kérvényhez szükséges nyomtatvány űrlapokat a vakok Budapesti Kír. Orsz. Intézete díjmentesen bocsátja rendelkezésre a szülőknek és általában szíves felvilágosítással szolgál az érdeklődőknek.

Súlyos szerencsétlenség egy német bányában. A németországi Saarvidéken, *Merlenbach* mellett, ismét borzalmas bányaszerencsétlenség történt. A munkások felváltásánál a felvonókör kötele elszakadt s a benne levő nyolcvan bányász a többszáz méternyi mélységbe zuhant. Ötveneg bányász meghalt, huszonnyolcan pedig súlyos sérüléseket szenvedtek. A halottak legnagyobb része felismerhetetlen, annyira összezúródott a testük.

Ép római szarkofágot találtak Szöny mellett. Ebben az esztendőben öt nagy és egy kisebb római szarkofágot ástak ki a kutatások során a Szöny melletti Béla-pusztán. Az egyik szarkofágot teljesen ép, kirabolatlan állapotban találták meg s a fedél felnyitása után két csontvázat, női ékszereket, arany nyakláncot, gyűrűt, ezüstverettel díszített ékszerdobozt, ezüst kenőcsartórt találtak s volt még ezenkívül bent hat üveg- és egy nagyobb aranykancsó is. A több-kököporsót már századokkal ezelőtt kirabolták. A hat szarkofág közül négy feliratos. A kirabolatlan szarkofágok Magyar, ország területén épügy, mint külföldön is, a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak, minthogy a szarkofágokat az ókorban szabadon, útmentén szokták állítani és így állandóan csábították a kincskeresőket és rablókat. Az ép szarkofágotí felírata szerint, egy *Lucia Caecilia* nevű nyolcvanéves nőnek állították fia a második század végén.

Hol bukkannak fel az eltűntek? Mostanában naponta jelennek meg öles cikkek a liberális lapokban arról, hogy hol egy kereskedő, hol egy volt bankár, vagy más anyagilag „jól álló” eltűnt. A cikkek, bár burkoltan, azt a hitet kelthetik, mintha ezek az emberek büntény áldozatai lennének s eltűnésük, meg nem találásuk a rendőrség hanyagságán, ügytelenségén mulnék. Egyszer aztán majd később, ki fog derülni, hogy a „jól álló” eltűntek valahol a külföldön húzódtak meg csalásuk, család bukásuk felfedezése és következménye elől. Tavaly áprilisban is bejelentették a rendőrség, hogy *Geiger* Lipót, export-import-üzletekkel foglalkozó kereskedő, hirtelen eltűnt Budapestről. A rendőrség sokáig kereste őt eredménytelenül. Kiderült, hogy *Geiger* nagy anyagi hiányokat hagyott vissza a pénztárában. Az eltűnt kereskedőről akkoriban azt hitték, hogy öngyilkos lett. *Geiger* azonban a kényelmesebb utat választotta és *kiszökött Brazíliába*, ahonnan most irt a feleségének. Azt írja, hogy jelentős vagyont szerzett már. *Geiger* tehát hű maradt fájának tulajdonságaihoz itt is és Brazíliában is.

Tűzves egy amerikai szállóában. Palmbeachban (Amerika) a Breakers-szálló legfelső emeletén tűz ütött ki. A vendégek, akik a legvagyonosabb amerikai köréből kerültek ki, épen fürödtek. A jórészt fából készült épület olyan hirtelen kapott lángra, mint valami tűzbevetett hasábf. A *jürdőrühás férfiak és asszonyok a vízből kirohanva megostromolták a szálló bejáratát és óriási jutalmakat ígértek a néger portásoknak, ha kimentik ruháikat és ékszereiket.* A nagy zűrzavarban néhány néger több ékszert magához vett és megszökött, de a rendőrök utólerétek őket. A lángokba vesztett értéktárgyak rendkívül nagy értéket képviselnek.

Veszedelemes vasuti tolvajt fogtak el. A kelenföldi pályaudvar II. osztályú várótermében az egyik utas észrevette, hogy börtöndjé egy ismeretlen férfi felkapja és sietve távozik a váróterem helyiségéből. A börtönd tulajdonosa az ismeretlen után szaladt, akit azonban elfogni már nem sikerült. Láta, hogy a börtöndtolvaj felugrik egy épen akkor induló villamosra. Azonnal autóbá szállt és a *Horthy Miklós-úton* utól is érte azt a villamost, amelyiken a tolvaj utazott. A közönség segítségével azután átadta a rendőrnök a börtöndtolvajt, akit *Tall Kálmán*nak hívnak. A főkapitányság rövidesen megállapították, hogy *Tall Kálmán*ban *veszedelmes pályaudvari tolvajt sikerült elfogni.* Négy pályaudvari tolvajlást sikerült eddig rábizonyítani. *Tall Kálmán* régebben hivatalnok volt, de lopásért elzárták. Azóta a legmélyebbre süllyedt. Feleségül vett egy cselédlányt, akivel együtt több betöréses lopást is követtek el. Szökésben levő felesége elfogatása iránt az intézkedéseket megtették.

Az ügyetlen hóhér, aki csak a jó üzlethez ért. A napokban végezték ki *Eszéken Latinovics* Milánt, a rettegett haramiát. A holttestemet még el sem vitték az udvarról, amikor a közönség az akasztófa alatt már verekedni kezdett a kötélدارabokért. *Mauser* hóhér az eladott kötélدارabakkal *huszonegyszer dínárt keresett.* Ez volt azonban az utolsó keresete, mert a banda tagjainak felakasztását ügyetlenül hajtottá végre, hogy a napokban nyugdíjazni fogják.

Fényképezőgépek, lemezek, papírok és az összes fényképezési cikkek szaküzlete
WANAUS JÓZSEF BUDAPEST,
 IV., Sütő-u. 2. (Deák-tér sarok.) Tlf.: 8—67.

Egy tanító ünneplése. Weisz József kiskundorozsmai római katolikus tanító harminchat évi kiváló pedagógiai működés után nyugalmába vonult. Az érdemes tanítót, aki működésének java-részt Kiskundorozsmán végezte, ebből az alkalomból a hatóságok és a község lakossága meleg ünneplésben részesítették. A díszlakomán Dósa István főbíró, Sztricha Kálmán plébános és Zappe Péter főjegyző mondtak felkőszöntöt.

Menetérti-jegyek a Mávnál. Az Államvasutak az utazóközön-ség kényelmére életbeléptették a belföldi utazásokra szóló tur-retour jegyek rendszerét. Az új jegyek 60 napig érvényesek, mely időn belül úgy az oda-, mint a visszautazásra szóló jegyszelvény bármikor felhasználható. A menetérti jegyeket úgy Budapesten, mint vidéken a városi jegykiadóhelyek adják ki.

Oltás útján a gypajú növesztését sikerült elérni. Voronoff Páris-ban élő orosz tanár módszere alapján a múlt évben Algírban beol-tották a kormányzóság birkanyájakat. Most hivatalosan meg-állapították, hogy az oltásban részesült birkák gypajuja hat hónap múltán egy centiméterrel és három milliméterrel mulja felül az oltás-ban nem részesült, hasonló fajtájú és korú birkák gypajúját. Az ered-mények megvizsgálására most maga Voronoff tanár is Algírba utazott. A kormányzóság elhatározta, hogy a jövőben a beoltá-sokat még több nyájra kiterjeszti.

Új népfajt fedeztek fel Amerikában. Teljesen hihetetlennek látszott az a híradás, ami 1923-ban terjedt el az egész világon, hogy repülőgépes kutatók a Panama-csatorna vidékén egy eddig teljesen ismeretlen fehérszínű indián népfajt fedeztek fel. Mindenki hihetetlennek tartotta, hogy a huszadik században, mikor az ember már teljesen hatalmába kerítette a földet s a civilizáció jóformán a föld legrejtettebb zugaiba is eljutott, még egy népfaj éljen a földön, mely szűk határai közé rejtőzve, teljes ismeretlen-ségben maradhatalott. Nagy érdeklődés kísérte tehát azon tudomá-nos expedíció útját, melyet az Amerikai Egyesült-Államok küld-öttek ki, hogy megállapítsák, mi igaz a híradásból. A tudományos expedíció teljesen igazolta a híradást és megállapítást nyert, hogy a középamerikai Panama-állam sziklás vidékein, egészengetelen, mocsaras területtől környezett helyen, a világtól teljesen elzárva, primitív viszonyok között egy sajátosság, eddig teljesen ismeretlen népfaj él, a fehér indiánok. Ezek a fehér indiánok teljesen elűnek az ismert «rézbőrű» indiánoktól, mert csaknem egészen fehér arcúak, szőkék, kékszeműek. Ez az indián faj állandó harcban állt a rézbőrű indiánokkal és üldözőik elől még a XVI. században (tehát 1500—1600-ban) erre a vidékre menekült, vagyis abban a korban, mikor az európai ember még nem hódította meg teljesen Amerikát. Itt éltek elszigetelten napjainkig és semmi hír nem szivárgott ki létezésükről. Az expedíció, nehogy a fölfedezésben még tovább is kételkedjenek, háromat Newyorkba hozott a fehér indiánok közül, hol a leghíresebb tudósok sereglettek össze az új népfaj megvizsgálására. A tudósok véleménye szerint a fehér indiánok nem a rézbőrűeknek egy közeli rokon ágát alkotják, hanem egy teljesen különös népfajhoz tartoznak s őseik valószínűleg Ázsiából vándoroltak be Amerikába már kétezer évvel ezelőtt.

Katonaság a farkasok ellen. Erdős hegyek között élő ember jól tudja, hogy ke-mény télen a farkas-ordító hideg falkába veri az éhes ordasokat, amelyeknek ilyenkor a vakmerőségük és ke-gyetlenségük is meg-növekedik. Ezt min-den v i d é k i ember tudja, talán még a farkasok is ehhez tartják magukat. Nem úgy azonban a hercegovina-i farkasok, amelyek az enyhe időjárás elle-nére is csordákban ólálkodnak a falvak környékén. A falusi lakosság nem mer ki-mozdulni házából, az éhes fenevadak minden nap szétmarcan-golnak néhány embert. Kiirtásukra most katonaságot vezényel-tek ki.

Ötvenezer frank az ócska kályhában. Egy szegény páris ember rozoga, ócska kályhát vásárolt az ószeresnél. Míg a kályhát egy kézikocsin a kereskedő meg a vevő hazafelé toltá, kinyílt az ajtaja és a korommal, piszokkal együtt rengeteg pénz hullott ki belőle, melyet valamikor belé rejtettek. Erre a kereskedő és a vevő nyílt utcán perlekedni kezdtek egymással s a vita a rendőrségnél feje-ződött be.

— Kifizették magát? — kérdezte a rendőrtiszt a kereskedőtől.

— Igen, de...

— A vevője eleget tett a kötelezettségének, ennél fogva hazaviheti a kályhát a piszokkal, korommal és kinccsel együtt.

Igy döntött a rendőrtiszt. Az aranypénzek, melyeket azóta gy szakértő megvizsgált, legalább ötvenezer frankot érnek.

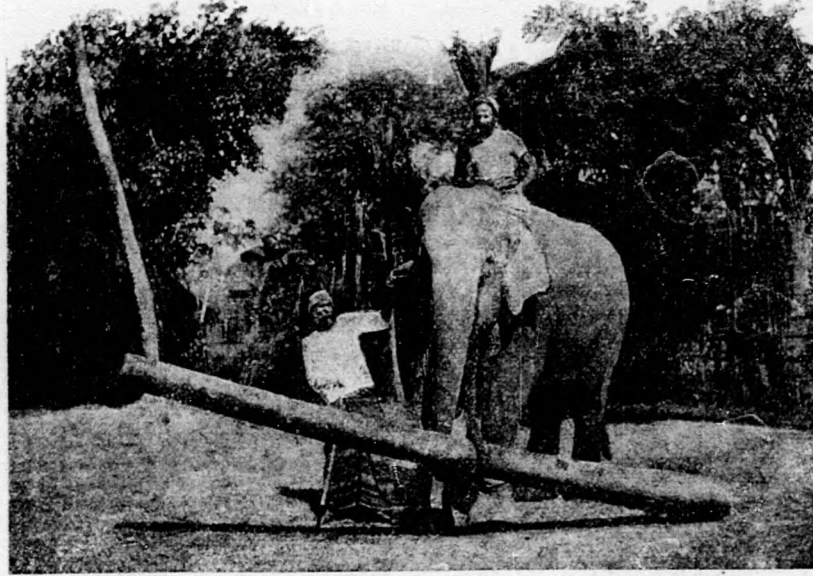
Botrány a tőzsdén. A budapesti tőzsdepalotában kínos bot-rány játszódott le, Heidelberg Vilmos részvénytársasági igazgató ugyanis hevesen megtámadta a tőzsdéügynököket, családokna nevezte őket, amit természetesen a megbántott ügynökök kara nagy felháborodással fogadott. Izzó lett a hangulat, úgy hogy fenyegető öklök emelkedtek a levegőbe, a felháborodott ügynökök már-már rátámadtak Heidelbergre, aki védekezésül előrántotta revolverét. Végül is teremszolgák jelentek meg, akik kivették és szakértő megvizsgált, legalább ötvenezer frankot érnek.

Egy kommunista futár végreháza a pályaudvaron. A berlini Westend-pályaudvarra beérkező városi vonatból egy alvó ittas utast kiutasítottak. Mintegy tíz perc múlva az utas a perron szol-gálati helyiségében tartózkodó Zastrow vasúti gyakornokra rálőtt, aki halálosan megsebesülve terült el a földön, majd még másik hivatalnokot is megsebesített. Az ittas ember azután menekülni próbált, miközben üldözői közül háromat megsebesített. Végül is egy elindulásra készen álló vonatban sikerült az utast heves védeke-zése után, miközben még egy vasúti hivatalnokot súlyosan meg-sebesített, ártalmatlanná tenni. A letartóztatott lövöldöző egy kommunista futár, névszerint Matthis Klein Kölnből. A felhábo-rodott tömeg kezéből alig sikerült felhollan kimenteni. Koponyája betört és több egyéb sérülést szenvedett. Két áldozatának az állapota súlyos.

A Budapest—Wien közötti postahajójáratok megnyitása. Indulás Budapestről (Petőfi-tér) vasárnap, kedd, szerda és pénteken 18 órakor. Indulás Wienből (Prater-rakpart) vasárnap, hétfő, szerda és pénteken 8 órakor. Első menet Budapestről Wienbe vasárnap április 5-én. Első menet Wienből Budapestre szerdán, április 8-án lesz.

Háznagságú repülőgépet építenek. Az angol légforgalmi minisztérium rövid időn belül óriási repülőgépeket szándékozik forgalomba helyezni London és Bombay között. Az új tizenkét napot fog igénybe venni. A szinte háznagságú repülőgépeket egészen fémből építik; a szárnyak acélből készülnek; három motor összesen 2100 lóerőt szolgáltat, úgy hogy a repülőgép órán-ként száz mérföldnyi legkisebb sebességgel haladhat. Személyzete négy emberből fog állani. A naszad 24 utast fogadhat magába.

Örült a Gellért-hegy sziklái között. A Gellérthegy Duna fe-lőli oldalán egy sza-kadékból borzalmas kiáltozás hallatszott a mult szombaton dél-ben. Később egy em-ber feje tűnt elő on-nan. Az őrszemes rend-őr a tűzoltókat hívta ki. A tűzoltók a hegy lábától nem tudták megközelíteni a sze-rencsétlent, ezért a hegy tetejéről kötél-en ereszkedett le hozzá Sebestyén József tűz-oltó. Sikerült is neki a szakadékból levő embert megkötni, mire társai mindkettő-jüket felhúzták. A ki-mentett embert men-tők vitték először a rendőrségre, ahol meg-állapították róla, hogy súlyos elmebeteg. Az iparos külsejű férfit, Köhalmi Ferencet, be-szállították az elme-gyógyintézetbe.

Elefánt mint háziállat.

Indiában az elefántot megszelidítik és így értékes munkaerőt nyernek a bennszülöttek.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényről.)

2. Betűrejtvény.

van van van
van van van

$\frac{o}{i}$ $\frac{v}{y}$ nemes I tő rt.

(Beküldte Olvasókői Gávról.)

3. Betűrejtvény.

b LA M ber

(Beküldte Braun Andor Kunágótáról.)

A rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 17-ik számunkban közöljük.

A 11-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Házasságközvetítők.**
2. Pótlórejtvény: **Szent István-Társulat.**
3. Betűrejtvény: **Százan egy ellen.**

Megejtették: Martin Antal, Viziák András, Gróf József, Cséme I. Péter, Kovács Sárika, Berkő Borbála, Németh Gyula, Végi János, Horváth István, Vitkovics Vendel, Magyarossy Sándor, Heil Edith, Racskó József, ifj. Vargyas Mihály, Varga Sándor, Magyar Margitka, Bene Lajos, Martin András, Kovács János, Kelemen Vendel, Szijjártó Szabó Benjamin, Molnár Imre, Révész B. Sámuel, Zsolczay Mihály, Ragó István, Szabó Sz. János, Asztalos Juliska, Asztalos Mátvás, Cs. Kovács István, Szabó Antal, Gáliz Gyula, Lustnik Zsuzsa, Sivák Ferenc, Szalóki Imréné, Szalóki szülőkezelő, F. Hajgató Kálmán, Mészáros József, Csatári Mihály, Varga Zsuzsika, Pali Sándor, Péntek Sándor, Szics János, Keresztény Kiszagda Földmives Kör, Nagy László, Bottlik Lajos, Dusa Péter, Menyhárt László, Pákai József, Pákai István, Kiss József, Bagics István, Molnár István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Révész B. Sámuel (Tuzser), Asztalos Juliska (Feldelbrő), Menyhárt László (Jászberény), Molnár István (Rábasömjén), Viziák András (Mecsekpölöske).**

A 12-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Az adóslevél.

Ügyvéd: Elvállalom a védelmét, de aztán esküt kell tennie arra, hogy tényleg nem tartozik Kóhnnak. Meg mer erre esküdni? **Schwarz:** Hogyne.

(Amikor távozni készül, az ajtóból visszafordul.)

— És mi lesz, ügyvéd úr, ha a Kóhn *felmutatja az adóslevelet?*

Az eskü.

Elnök: Tudja, mi a következménye a hamis eskünek?

Róth: Hogyne, megnyerem a pört.

A harisnya.

Főnök: Hallja Blau úr, miért adott az előbb annak a hölgynek fekete harisnyát, mikor testszinűt kért?

Blau: Azért főnök úr, mert az a nő — szerezsen volt.

Zsidó az órásnál.

Bemegy egy zsidó az óráshoz. Kiválaszt egy órát, de drágának találja. Kisebbit keres ki, de annak az ára még magasabb. Erre egy egészen kicsi karkötő órára mutat:

— Ez még drágább — mondja az ékszerész.

— Na — feleli a zsidó — mit fizetek akkor magának, ha egyáltalában nem veszek órát.

Zsidó furfang.

Az érsek meghallotta, hogy van a városban egy zsidó biztosítási ügynök, aki olyan ügyes, hogy mindenkit rávesz a biztosításra. Magához hívatta az ügynököt és így szólt hozzá:

— Hallja, nekem egy ilyen ügyes emberre van szükségem, mint maga. Térjen át a keresztény hitre.

Vagy másfél óráig ostromolta a püspök a zsidót. Amikor végre az ügynök kijött tőle, már ott várták a kártársai.

— Nő, kikeresztelkedsz? — kérdezték tőle mohón.

— Azt nem — felelte az ügynök nyugodtan.

— Hát?...

— Csináltam egy kis életbiztosítást az érsek úrral.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1925 március hó 29-én.)

Gabonavásár. Búza 76 kilogrammos tiszavidéki 515—517.500, pestmegeyi és dunántúli 512.500—515.000, 78 kilogrammos tiszavidéki 525—527.500, pestmegeyi és dunántúli 522.500—525.000, rozs 465—470.000, takarmányárpa 340—350.000, sörárpa 450—470.000, zab 390—400.000, tengeri 245—250.000, korpá 230—235.000 korona métermázsánként.

Lisztpiac. A másodikévi lisztforgalomban a következő árak alakultak ki: Nullásliszt 800—8100, kettes 7600—7700, hatos 6200—6250 korona kilogrammonként.

Takarmány. Rétsizéna, másodrendű ó 80—110.000, harmadrendű csomagolásra 41—75.000, muharsizéna 130—160.000, lucernaszéna 170—200.000, alomszalma 50—65.000, zsúpszalma 70—80.000 korona métermázsánként, zsúpszalma 1 kéve 3000—3500 korona.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2.200.000—2.400.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.500.000—2.700.000, lóheremag, nagyaránkamentes 3.100.000—3.400.000, lóheremag, fehér, ólomzáralt 4.200.000—4.400.000, lóheremag, vörös, ólomzáralt 3.700.000—3.900.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 1.800.000—2.000.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.100.000—2.200.000, lucernamag, nagyaránkamentes 2.300.000—2.500.000, lucernamag, fehér ólomzáralt 3.000.000—3.100.000, lucernamag, vörös, ólomzáralt 2.400.000—2.600.000 korona métermázsánként.

Tenyészállatok és jármosökrök. Importált fehér erdélyi jármosökrök 18—20.000, elsőrendű fehér belföldi jármosökrök 14—16.000, friss fejőstehén 17—21.000, elsőrendű tarka belföldi jármosökrök 12—15.000, 1½ éves üszök 13—15.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökrök 11.500—14.000, kivételesen 14.500—15.000, közepes 7500—11.000, gyöngébb 5000—7000, jobb minőségű bika 9000—12.500, kivételesen 13—13.500, közép és gyöngőse 5—9000, kicsiztonzi való marha 3—5000, növendékmarha 7500—10.500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 15—16.500, közepes 18.500—19.000, nehéz 19—19.750 korona kilogrammonként elősúlyban.

Börvásár. Marhabőr 14.500—15.500, borjubőr 25.000 korona kilogrammonként. Csígnál fejtett marhabőr 1500—2000 koronával több.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, darabja 35—45.000, tyúk, darabja 50—80.000, hizott ruca 44—45.000, hizott pulyka 32—35.000, libamáj 80—180.000, lúdszír 60—70.000 korona kilogrammonként, tojás darabja 1000—1400 korona.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 5600—5800, tejszinhab literje 48—55.000, tejfejl literje 25—28.000, vaj kilogrammja 65—120.000, tehéntúró kilogrammja 12—15.000, juhtúró kilogrammja 36—40.000, ementáli sajt kilogrammja kicsinyben 100—110.000, nagyban 88—92.000, grói sajt kilogrammja kicsinyben 70.000, nagyban 48—54.000, trappista sajt kilogrammja kicsinyben 48—50.000, nagyban 32—36.000 korona.

Halpiac. Ponty elsőrendű kicsinyben 40—50.000, harcsa 50—80.000, compó és kárász kicsinyben 20—35.000, csuka kicsinyben 35—40.000, kecsge jegelt 90.000 korona kilogrammonként.

Zöldés és gyümölcs. Sárgarépa 3000—4500, petrezselyem 4000—6000, zeller 6000—8000, kalarabé 3000—5800, vöröshagyma 4400—5000, fohagyoma 34—40.000, cékla 3000—5600, fejeskáposzta 3000—5000, kelkáposzta 8000—12.000, rózsburgonya kicsinyben kilogrammonként 3500—4000, nagyban métermázsánként 290.000, fehérburgonya kicsinyben kilogrammonként 1400—2400, nagyban métermázsánként 130.000, torma 14—36.000, sóska 20—40.000, spenót 5000—8000, champingomba 80—100.000, alma 12—30.000, körte 30.000 korona kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára március hó 31-én. 1 angol font 347.000 K, 1 dollár 72.590 K, 1 francia frank 3895 K, 1 szeb dinár 1160 K, 1 román lei 340 K, 1 olasz lira 3019 K, 1 cseh korona 2127 K, 1 svájci frank 13.977 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.0072 svájci frankot fizettek.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: **Perlaky György.**
Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: **Bak Imre.**

A FÉLBEMARADT KERINGŐ

REGÉNY

IRTA UNDI IMRE

(4. közlemény.)

Ilyenkor mélyebben hajtotta fejét munkájára, de ugyan ki is ismerte volna meg azok közül, kinek jutott volna eszébe, hogy az a sápadt, szeplős fiú már ült velük egy asztalnál, hogy ez az egyszerű boltossegéd Anglia egyik legtekintélyesebb lordjának a rokona?

Lassankint jobbkeze lett György az öregnek. Az üzletmenetbe már annyira begyakorolta magát, hogy egyedül járt árverésekre régiségeket, műtárgyakat vásárolni. Ismereteit kibővítette: tudta, hogy a régi ékszeresek honnan, mely századból valók, hogy a festmény eredeti-e vagy silány hamisítvány, a finom porcellán hol és mikor készült?

Egy reggelen, mikor az öreg lakásából kijövet már munkaasztala mellett találta Györgyöt, a fiú mögé sompolygott és vállára tette kezét:

— Kedves fiam — szólt hozzá nyájasan és jóságos kék szemével szeliden nézett a fiúra — mától fogva nem gyakorlok, de helyettesem lesz az üzletben.

Ezzel elcsoszogott a saját asztalához és ő is munkához látott. György, amint nagysokára föltekintett a munkája mellől, az asztalán egy borítékot talált. Az öreg tette oda.

Tíz souverign volt benne, csillogó aranyakban.

IV.

«Őn nem Worthington György!»

Leistersquare lord haragjában lehiggadva már bánta tettét, hogy elkergette unokaöccsét. Szívesen kerestette is volna, hogy megmondolatlán cselekedetét jóvátegye, de felesége és William tüzeltek György ellen és ellenezték ezt a tervét.

William nagyrahezen elvégezte középiskoláit és már az egyetemre járt. A hampsteadi kastélyban most már csak nyaranta tartózkodott a család; Edithből is nagy leány lett, akit be kellett vezetni London előkelő társaságába. Leistersquare lordék fényes, nyílt házat vezettek. A ragyogó estélyek, multságok egymást érték házukban és minden vidám összejövetelnek ünnepezt királynője volt Edith, ki tündéri szép leánnyá serdült.

William, aki ugyancsak belemerült a fővárosi élet örömeibe, vajmi keveset forgatta tankönyveit. Még kevésbé, mint annak előtte. Vidám pajtásaival járt szórakozni, akik kedvelték, hizelegtek neki, mert léha volt és két marokkal szórta a pénzt. Kártyaszívenvedélye is nőttön-nőtt. Hol nyert, hol vesztett, de többnyire vesztett. Egy éjszakan valósággal üldözte a balszerencse és rendkívüli adósság átrahagyásával szédült ki hajnalutját a klub kapuján.

Most már aztán igazán nem tudta, hogy mihez kezdjen. Régebbi adósságait még megtérítette az anyjától kizsarolt pénzből, de arra most már gondolni sem mert, hogy több ezer fontnyi tartozására ily módon pénzt kaphasson. De aki egyszer bűnbe esett, nehéz annak a megállás. Aznap este ismét besurrant anyja szobájába és az ékszeres dozból kiemelt egy értékes karkötőt.

És másnap, Brown Sylvester boltjába egy fiatalember nyitott be, William. György nem volt az üzletben s így Brown apó maga lépett a jövevény elé. Az megmutatta a karperecét és zálogösszeget kért reá. William úgy okoskodott, hogy a

kapott összeggel még az éjjel kártyázni kezd és ha nyer, a visszaváltott karkötőt újra helyére csempészi.

Az öreg nem lepte meg a kérés. Szokva volt hozzá, hogy a fiatal gavallérok ily módon segítenek pénzzavarukon. Átnyújtotta a kívánt összeget — melyre az ékszer bőseges fedezetet nyújtott — és nyugtát írt a pénzről. William alig hogy zsebében érezte a pénzt, elsietett.

Estefelé jött csak meg György. Az öreg közölte vele a történeteket és elébehelyezte a nyugtát, hogy bevezesse azt az üzlet könyveibe. György kezébe vette és nézegette a karkötőt, amint a nyugtára siklott tekintete, elsápadt és akaratlanul fölkiáltott.

— Mi az, mi történt? — kérdezte ijedten Brown apó.

— A név, nézze a nevet — hebegte György. — Irja le, uram, a külsejét annak, aki ezt az ékszert hozta.

Az öreg ijedt arccal írta le a fiatal látogatóját.

— Ez a fiatalember — mondotta György — Leistersquare lord fia, William, de aki erre a nyugtára az én neveimet hamisította! Nézze csak, Brown apó, itt van: Worthington György, ahogy engem hívnak...

— De hisz ez az ember akkor szélhámos! — kiáltott föl az öreg. És honnan tudja a maga nevét, fiam? Honnan ismeri magát?

György erre elmesélte a karácsonyéji történetet. Brown apó figyelmesen hallgatta a méltatlanságtól kipirult arcú ifjú elbeszélését, majd a végén szeliden megsimogatta György arcát.

— Elhiszem, kedves fiam, amit mondott. Én már régen meggyőződtem, hogy maga talpig becsületes ember. Ne féljen semmitől, én megvédelmezem minden bajtól.

György hálásan tekintett föl a jóságos öregre és szemében könny csillant meg...

Willi gróf a legkisebb lelkiismeretfurdalást sem érezte, mikor neve helyett Györgyét hamisította a nyugtára. Ugyan mi történhetne? Ki tudja, hol van György és így viszont a legkisebb gyanút is elhárítja magáról. És ha terve sikerül, holnap úgyis visszaváltja az ékszert.

Leült a pénzzel kártyázni és a szerencséje ezúttal kedvezett. Nemcsak az adósságot nyerte vissza, de még pénze is akadt jócskán. Így már másnap beállított Brown apó boltjába.

— No öregem — szólt szemhunyorogva — itt vagyok ismét. Hol a karkötő?

Az öreg föl se tekintett munkájából az arcátlan hangra.

— A karkötőt — mondotta — Worthington Györgynek kiadom, de nem Leistersquare grófnak.

William megdöbbsent. Honnan tudja ez az öreg ember, hogy kicsoda ő?

Szóltalanul, kivörösödve állt a bolt közepén.

Az öreg most már a szeme közé nézett:

— Nem kell úgy megijednie, fiatalember. Én nem szölok a dolgról senkinek és az ékszert is visszakapja, de előbb egy nyilatkozatot kell írnia és pedig arról, hogy ön, William Leistersquare tölem pénzkölcsönt vett föl erre az ékszerre és azt visszafizette.

William belátta, hogy nincs mit csinálnia egyebet, kiállította a nyilatkozatot, fizetett és sietve távozott az ékszerrel.

György, aki a látogató elől egy függöny mögé rejtőzött, hálálkodva lépett elő:

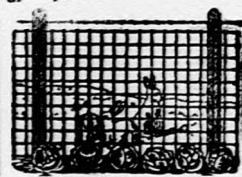
— Köszönöm önnek, mister Brown...

HUNGÁRIA DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtekélyesebbek!

Egyedüli gyártója: **Haidekker Sándor r.-t.**

sodronyszövet-,
kerítés-, vasbitor-
és láncgyár
Budapest, VIII.,
Üllői-út 48.27.sz.

Budán fiók:
II., Fő-u. 59/27.
Árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tüskés-
drót alkalmi áron.

MINDEN FÖLDBIRTOKOSNAK ÉS FÖLD-
IGENYELŐNEK NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A FÖLDBIRTOK- REFORM TÖRVÉNY ÉS NOVELLA

A VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁSOKKAL, A
KAPCSOLATOS RENDELETEKKEL, MA-
GVARÁZATOKKAL, JOGGYAKORLATTAL
ÉS JEGYZETEKKEL.

Összeállították:

Dr. Máté Imre Dr. Neubauer Ferenc
egyet. tanársegéd. nemzetgyűlési képviselő,
a novella előadója.

Ebben a pompásan összeállított, 268 oldalra
terjedő könyvben a földbirtokreformra vonat-
kozó minden tudnivaló **jogesenként** van
csoportosítva, úgy hogy az olvasó minden eset-
ben együtt találja a törvényt és a novellát, a végre-
hajtási utasításokat és a joggyakorlatot vonatkozó
részeit. Kezelhetősége ezért a legkönnyebb.

AZ ATHENAEUM KIADÁSA.

Bolti ára 119.000 kor.

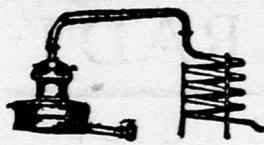
KAPHATÓ MINDEN KÖNYV-
KERESKEDÉSBN ÉS ELÁRUSÍTÓNÁL.

Szakorvos -rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 22. sz. I. em. 1. (Rókusossal szemben.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elaőrrendű színbőröből készült férfi, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőröből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárúosztályánál.

**Máthé
András**
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket,
finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”
vidéki szövetkezeteiben
szerezheti be.

Varrógépek, kerékpárok stb.

rendkívüli olcsó árban Szöcs műszerésznel
Budapest, VIII., Baross-u.17.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kéveköthő aratógépek,
lőgerelyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecskavágók, répvágók, darálók,
morzsolók a minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGALIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudoir és Csepel W. M. védjegyű

szőlőpermetezők

legolcsóbbgyári
áron beszerezhetők:

SZONTÁGH PÁL rézáru-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos elintézése miatt TERÉNYI SAMU cég-
főnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk
állandóan nyers

Lysoform-ot,

mely minden

fertőzéstől megóv!
betegségtől

„A fertőtlenítés a gazdaságban”

című nagyon tanulságos füze-
tünket minden érdeklődőnek
díjmentesen beküldi a

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyszeti gyár r.-t. Ujpest.

Dr. Héray Andor

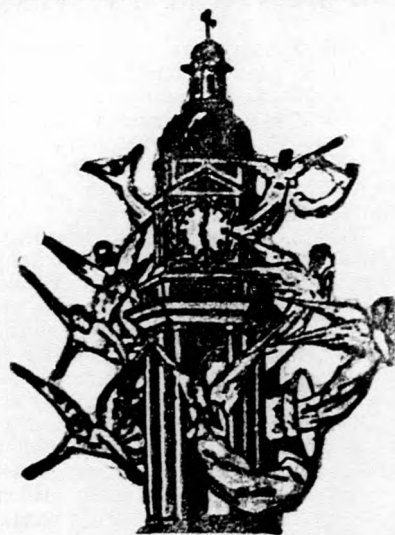
Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvénytékileg bejegyzett cég.

Mindenféle

gazdasági szakkönyv

legjobban a VASÁRNAP könyv-
osztálya útján szerezhető be

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a
HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

Ne csak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT és legszebb ké-
pes hetilapját a **VASÁRNAP**-ot!

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc